

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2024. GODINU

Kazalo

I.	MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II.	SAŽETAK PREPORUKA DANIH ZA 2024. GODINU	6
III.	IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	6
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	7
3.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	7
4.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	8
5.	NADLEŽNOST, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE	8
6.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	11
7.1.	Pregled prihoda i primitaka	11
7.2.	Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	12
7.2.1.	Bruto plaće	12
7.3.	Bilanca stanja	13
8.	JAVNE NABAVE.....	13
9.	KOMENTARI INSTITUTA NA NACRT IZVJEŠĆA	14
PRIVICI.....		14

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Institut) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2024. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Instituta prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2024. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Institutu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 – Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Instituta za 2024. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2024. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Institutu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 – Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Pravilnik o unutaršnjem ustroju Instituta nije usklađen s važećim odlukama Vijeća ministara BiH (točka 5. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Instituta je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i

³ Paragraf kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj paragraf se naziva još i 'isticanje pitanja'.

informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Instituta, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 7.5.2025. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II. SAŽETAK PREPORUKA DANIH ZA 2024. GODINU

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2024. godinu dane su četiri preporuke (dvije nove i dvije ponovljene⁴). Dane preporuke se odnose na usklađenost.

U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka za 2024. godinu

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Institut je dužan svojim proaktivnim djelovanjem ubrzati započete aktivnosti na usklađivanju Pravilnika o unutarnjem ustroju Instituta s odlukama Vijeća ministara BiH.	P
2	Institut je dužan prava i obveze ugovornih strana definirati prije realizacije posla.	N
3	Institut je dužan prilikom odobravanja plaćenog odsustva uposlenim postupati u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH.	N
4	Institut treba u situacijama kada se ne može točno i precizno definirati potrebna količina i opseg ugovora planirati zaključenje okvirnog sporazuma.	P

Status: N-nova, P-ponovljena

Osim navedenog, u Izvješću je obrađena i preporuka čija je realizacija, u 2024. godini, ocijenjena kao realizacija u tijeku, a koja će i dalje biti predmet praćenja⁵.

III. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je financijsku reviziju za 2024. godinu koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća Instituta i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti.

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Instituta za 2024. godinu su, pored mišljenja neovisnog revizora i sažetka danih preporuka za 2024. godinu, prezentirani predmet i cilj revizije, korišteni kriteriji, kao i metode i postupci revizije. Također, ocijenjena je realizacija preporuka iz prethodnih izvješća i prezentirani su detaljni revizorski nalazi i dane preporuke.

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Instituta za 2024. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo

⁴ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

⁵ Vidjeti tablicu broj 2 u točki 4. Izvješća

institucije zakone i propise, i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedina značajna pogrešna prikazivanja mogu ostati neotkrivena.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Naime, za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2024. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcije o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj – ožujak, travanj – lipanj i srpanj – rujanj 2024. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obveznim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)
- Zakon o standardizaciji BiH.

3. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Finansijska revizija je provedena u skladu s donesenim godišnjim planom u dvije faze, odnosno obavljanjem prethodne i završne revizije u razdoblju između listopada 2024. godine i svibnja 2025. godine. U skladu s predmetom finansijske revizije i metodologijom rada Ureda za reviziju koja se bazira na Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), sagledana je prezentirana dokumentacija i informacije o poslovanju Instituta, utvrđena su područja rizika i ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola po pojedinim procesima radi određivanja revizijskog pristupa. Na bazi uzorka je izvršen uvid u knjigovodstvenu dokumentaciju o nastalim poslovnim događajima evidentiranim u poslovnim knjigama Instituta. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata koji su vezani za finansijsko poslovanje Instituta. Obavljeni su razgovori s rukovodstvom

Instituta i drugim uposlenicima u cilju pribavljanja obrazloženja odgovornih osoba u svezi s poslovnim događajima koji su bili predmetom revizije.

4. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnim Izvješćima o obavljenoj financijskoj reviziji Instituta Ured za reviziju je dao preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Tijekom obavljanja revizije za 2024. godinu ocijenili smo kako je Institut od ukupno sedam prethodno danih preporuka realizirao dvije, realizacija jedne preporuke je u tijeku, dvije preporuke nije realizirao, a za dvije preporuke ocjenu realizacije nije moguće dati u revidiranom razdoblju.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Broj prep.	Ocjena realizacije preporuke iz prethodnih izvješća	Status
1/2023	Institut je po dobivanju nezadovoljavajućeg mišljenja unutarnje revizije za uspostavljanje sustava financijskog upravljanja i kontrole, pokrenuo aktivnosti na implementaciji ovog procesa.	●
2/2023	U 2024. godini nije bilo zahtjeva za napredovanje uposlenih u viši unutarnji platni razred tako da preporuka ne može biti ocijenjena u revidiranom razdoblju.	
3/2023	Institut u 2024. godini nije provodio nabavu službenih vozila tako da preporuka ne može biti ocijenjena u revidiranom razdoblju.	
4/2023	Institut je za postupak nabave roba čija cijena je promjenjiva u tenderskoj dokumentaciji predvidio odredbu promjenjivosti cijene.	✓
5/2023	Institut ni u 2024. godini, u situacijama kada se ne može točno i precizno definirati potrebna količina i opseg ugovora, nije planirao zaključenje okvirnog sporazuma, već je zaključivao ugovore o javnoj nabavi.	✗
1/2022	Nisu okončane aktivnosti na izradi i usklađivanju pravilnika o unutarnjem ustroju s Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.	✗
4/2022	Institut je angažman vanjskih suradnika putem ugovora o djelu vršio samo u iznimnim slučajevima i za obavljanje konkretnih poslova.	✓

Status: ✓ realizirana preporuka⁶, ● preporuka čija je realizacija u tijeku⁷, ✗ nerealizirana preporuka⁸, || preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju ili nije relevantna za daljnje praćenje⁹.

5. NADLEŽNOST, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Institut je samostalna upravna organizacija osnovana 2004. godine¹⁰ kao državna naučno-stručna institucija, nadležna u području standardizacije i u području ocjenjivanja usklađenosti. Institut predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i izdaje bosanskohercegovačke standarde, zastupa i predstavlja Bosnu i Hercegovinu u

⁶ Realizovane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁷ U toku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvješću nije data nova preporuka, ali je dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁸ Nisu preduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

⁹ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uslovi.

¹⁰ Zakon o osnivanju instituta, Službeni glasnik BiH, broj 44/04

međunarodnim i drugim međudržavnim organizacijama za standardizaciju, sudjeluje u uspostavi i održavanju sustava certificiranja i homologizacije u skladu s europskim modelom. Također, zastupa Bosnu i Hercegovinu u europskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usklađenosti do formiranja asocijacije ispitnih laboratorija i asocijacije kalibracijskih laboratorija i organizira obrazovanje iz područja ocjenjivanja usklađenosti.

Institutom rukovodi ravnatelj, koji ima zamjenika, a imenuje ih Vijeće ministara BiH po prethodno pribavljenom mišljenju Agencije za državnu službu BiH. Mandat ravnatelja i zamjenika ravnatelja traje pet godine. Ravnatelj je imenovan u 2023. godini¹¹. Vijeće ministara BiH je na 58. sjednici, održanoj 29.8.2024. godine, zbog stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu razriješilo dužnosti zamjenika ravnatelja, a imenovalo vršitelja dužnosti do okončanja natječajne procedure, a najduže do tri mjeseca¹². S obzirom na to da natječajna procedura nije okončana, Rješenjem Vijeća ministara BiH mandat vršitelja dužnosti je produžen na još tri mjeseca. U konačnici, po okončanju natječajne procedure, Vijeće ministara BiH je na 72. sjednici, održanoj 4.3.2025. godine, imenovalo zamjenika ravnatelja na mandatno razdoblje od pet godina.

U skladu sa Zakonom o standardizaciji BiH, subjekt u području standardizacije je i Vijeće za standardizaciju, koje kao stručno savjetodavno tijelo djeluje u okviru Instituta. Članovi Vijeća za standardizaciju su istaknuti stručnjaci Bosne i Hercegovine iz različitih područja iz oba entiteta i imenuje ih Vijeće ministara BiH na prijedlog Instituta. Mandat Vijeća za standardizaciju je istekao 22.6.2021. godine. Institut je pripremio i Vijeću ministara BiH uputio na usvajanje Prijedlog odluke o imenovanju članova Vijeća za standardizaciju, međutim, do momenta obavljanja završne revizije (ožujak 2025. godine) članovi nisu imenovani.

Unutarnji ustroj Instituta uređuje se Pravilnikom o unutarnjem ustroju koji donosi ravnatelj Instituta, uz suglasnost Vijeća ministara BiH. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Instituta, koji je donesen 2006. godine, sistematizirana su 52 radna mjesta. Na 31.12.2024. godine Institut je upošljavao 37 osoba.

Usvajanjem Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave BiH¹³ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH¹⁴ sve institucije Vijeća ministara BiH su bile u obvezi da do konca travnja 2014. godine usklade pravilnike o unutarnjem ustroju s odredbama navedenih odluka.

Institut po ovom pitanju prethodnih godina nije poduzimao konkretne aktivnosti. Po imenovanju ravnatelja usuglašena je nova organizacijska struktura, izvršena je kategorizacija službeničkih i uposleničkih radnih mjesta te upućeni dopisi nadležnim institucijama na davanje mišljenja. Ministarstvu pravde akt je upućen 27.2.2024. godine, a Ministarstvu financija i trezora BiH 5.3.2024. godine. Analizirajući dinamiku provedbe ove aktivnosti uočeno je kako je izostao proaktivan pristup za okončanje ovih aktivnosti. Ministarstvo pravde BiH svoje Mišljenje je dalo u studenom¹⁵, u kojem je konstatiralo kako opis 16 radnih mjesta nije pravilno sastavljen te prijedlog opisa poslova vratio na ponovno sastavljanje. Postupajući po Mišljenju Ministarstva pravde Institut je izvršio korekciju i u ožujku 2025. godine poslao korigirani opis radnih mjesta. Mišljenja smo kako Institut nije adekvatno usmjerio aktivnosti prema usklađivanju Pravilnika o

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 45/23

¹² Službeni glasnik BiH, broj 63/24

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

¹⁴ Službeni glasnik BiH, br.: 30/13,67/15 i 51/18

¹⁵ Akt broj: 18.8-02-4-2041-1/24 od 22.11.2024. godine

unutarnjem ustroju s važećim odlukama Vijeća ministara BiH, jer je isuviše vremena prošlo za realizaciju predmetne obveze.

PREPORUKA 1

Institut je dužan svojim proaktivnim djelovanjem ubrzati započete aktivnosti na usklađivanju Pravilnika o unutarnjem ustroju Instituta s odlukama Vijeća ministara BiH.

6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola:

Uspostavljanje i razvoj sustava unutarnjih kontrola obveza je svih institucija BiH. Zakon o financiranju institucija BiH¹⁶ uređuje oblast financijskog upravljanja i kontrole. Ovim zakonom financijsko upravljanje i kontrola definirano je kao sveobuhvatan sustav politika, procedura i aktivnosti koji uspostavlja i za koji je odgovoran rukovoditelj institucije. Sustav financijskog upravljanja i kontrole zasniva se na upravljanju rizicima i pruža razumno uvjeravanje da će ciljevi institucije biti ostvareni na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Institut još uvijek nije uspostavio efikasan sustav financijskog upravljanja i kontrole. Ranije doneseni dokumenti potrebni za uspostavljanje sustava financijskog upravljanja i kontrole (popis i mape poslovnih procesa i procjena rizika) su više formalni. U 2024. godini nije poduzimao značajnije aktivnosti na uspostavljanju efikasnog sustava financijskog upravljanja i kontrole i razvoja istog. Donesen je samo Naputak za upravljanje rizicima. U 2024. godini nadležna Jedinica unutarnje revizije je obavila reviziju na temu Financijsko upravljanje i kontrola i u prosincu dostavila Izvješće¹⁷ u kojem je dano nezadovoljavajuće mišljenje. Po dobivanju Izvješća unutarnje revizije pokrenute su aktivnosti na uspostavljanju i unapređenju sustava financijskog upravljanja i kontrole. U 2025. godini imenovana je radna skupina za uspostavljanje i razvoj financijskog upravljanja i kontrole, kao i radna skupina za praćenje funkcioniranja i razvoja sustava, sačinjen je Akcijski plan za uspostavljanje sustava financijskog upravljanja i Mapa poslovnih procesa.

Institut je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH¹⁸ dostavio Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za 2024. godinu.

Po pitanju uspostavljanja i razvoja sustava financijskog upravljanja i kontrole dali smo preporuku u prethodnim razdobljima, te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacija iste u tijeku (red. br. 1 u Tablici 2), a što će biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

¹⁶ Službeni glasnik BiH, br.: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁷ Izvješće o obavljenoj unutarnjoj reviziji u Institutu za 2024. godinu, broj: 04-07-4917/24 od 11.12.2024. godine

¹⁸ Navedena Jedinica ima obvezu sačinjavati i Vijeću ministara BiH dostavljati konsolidirano godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH koje sadrži informacije o stupnju uspostavljanja, napretku, stanju i aktivnostima koje su u izvještajnom razdoblju realizirane u oblasti razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola, kao i o planovima za budući razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u institucijama BiH.

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola:

Na temelju provedene revizije konstatiran je nedostatak i slabost sustava unutarnjih kontrola u dijelu zaključenja ugovora o djelu. Uvidom u angažman vanjskih suradnika uočeno je kako se u pojedinim slučajevima ugovor o djelu zaključuje retroaktivno, po obavljenom poslu. I pored činjenice kako je angažman vanjskih suradnika za usluge lektoriranja vršen s liste izabranih kandidata, koja je sačinjena po obavljenom javnom pozivu, a angažman eksperta za izradu stručnog mišljenja po osnovu Sporazuma o poslovnoj suradnji¹⁹, ugovor o djelu treba se zaključiti prije angažmana vanjskog suradnika. Ugovor o djelu se zaključuje u pisanoj formi i predstavlja dvostrano obavezan ugovor kojim se naručitelj posla obvezuje isplatiti odgovarajuću naknadu za izvršeni posao, a izvršitelj posla u korist naručitelja u definiranom roku ispuniti dogovoreni posao.

PREPORUKA 2

Institut je dužan prava i obveze ugovornih strana definirati prije realizacije posla.

7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Institut je sačinio Godišnje financijsko izvješće za 2024. godinu i dostavio ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz financijska izvješća konstatirano je kako su sačinjena prema Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH²⁰.

7.1. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2024. godine, iskazani su u iznosu od 138.365 KM, što je za 111.635 KM manje u odnosu na prihode i primitke planirane za 2024. godinu.

Značajni prihodi ostvareni su od pružanja javnih usluga – vlastiti prihodi (133.271 KM). Institut ostvaruje prihode po osnovu prodaje standarda, standardizacijskih dokumenata, posredovanja u prodaji međunarodnih, europskih i nacionalnih standarda drugih zemalja, izdavanja certifikata u Ex oblasti te izdavanja potvrda o identičnosti s BAS standardima.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Prilogu I. Izvješća.

¹⁹ Rješenjem ravnatelja formira se samostalno stručno radno tijelo Instituta – Komisija za ispitivanje i certificiranje protueksplozijski zaštićenih uređaja (Ex povjerenstvo), čiji članovi potpisuju sporazum o poslovnoj suradnji.

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 25/15, 91/17 i 2/24

7.2. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2024. godinu²¹, Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.866.000 KM (tekući izdaci 1.817.000 KM i kapitalni izdaci 49.000 KM)²². Također, spomenutim zakonom je odobreno 40 uposlenih u Institutu.

Institut je izvršio prestrukturiranje rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 25.000 KM.

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2024. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.780.133 KM, što je za 85.867 KM manje u odnosu na raspoloživi proračun za 2024. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće i naknade iz plaća (1.365.358 KM)²³, naknade troškova uposlenih (197.765 KM), nabavu opreme (55.946 KM), putne troškove (42.176 KM) i ugovorene i druge usluge (30.564 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Pravitku II. Izvješća.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije koji su uočeni prilikom obavljanja procesa revizije.

7.2.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Plaćeno odsustvo: Zakonom o radu u institucijama BiH²⁴ propisano je da uposlenik ima pravo na odsustvo s rada uz naknadu plaće do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini – plaćeno odsustvo u slučaju: stupanja u brak, porođaja supruge i teže bolesti ili smrti člana užeg domaćinstva i zadovoljavanja vjerskih, odnosno tradicijskih potreba ili drugih slučajeva utvrđenih aktom poslodavca. Izuzetno, poslodavac je dužan da omogući uposleniku odsustvo do šest radnih dana u jednoj kalendarskoj godini, radi zadovoljavanja njegovih vjerskih, odnosno tradicijskih ili drugih potreba, s tim da se odsustvo od dva dana koristi uz naknadu plaće – plaćeno odsustvo²⁵. Konstatirali smo kako je Institut svojim uposlenima odobravao korištenje do četiri dana plaćenog odsustva godišnje radi zadovoljenja vjerskih, odnosno tradicijskih potreba, a ne dva dana kako je propisano zakonom.

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 50/24

²² Do usvajanja proračuna za 2024. godinu, Institut je raspolagao sredstvima odobrenim prema pojedinačnim Instrukcijama o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj – ožujak 2024. godine, broj: 05-16-2-9002-1/23 od 28.12.2023. godine, za razdoblje travanj – lipanj 2024. godine, broj: 05-02-2-2499-1/24 od 26.3.2024. godine i razdoblje srpanj – rujanj 2024. godine, broj: 05-02-2-4285-1/24 od 25.6.2024. godine koje je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

²³ Prosječan broj uposlenih u 2024. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 37.

²⁴ Članak 30. stavak (1) Zakona o radu u institucijama BiH, Službeni glasnik BiH br.: 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

²⁵ Ministarstvo pravde BiH je dalo mišljenje u svezi s primjenom članka 30. Zakona o radu u institucijama BiH, http://www.mpr.gov.ba/pristup_info/default.aspx?id=10111&langTag=sr-SP-Cyrl

PREPORUKA 3

Institut je dužan da prilikom odobravanja plaćenog odsustva uposlenim postupa u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH.

7.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2024. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 195.481 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 412.198 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (195.481 KM), obveze prema uposlenima (132.327 KM) i kratkoročna razgraničenja (46.999 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Prilogu III. Izvješća.

8. JAVNE NABAVE

Institut je donio i objavio Plan javnih nabava za 2024. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama Bosne i Hercegovine. Prema prezentiranim podacima²⁶, Institut je u 2024. godini proveo pet konkurentskih postupaka ukupne vrijednosti 66.996 KM, dok je putem izravnih sporazuma izvršio nabave roba i usluga u vrijednosti od 41.627 KM.

U revidiranim postupcima javnih nabava nisu uočeni značajniji nedostaci, osim za nabavu goriva.

Budući da je predmet javne nabave gorivo za koje se točno ne zna plan i dinamika potreba tijekom razdoblja na koje se odnosi nabava, smatramo kako Institut nije pravilno postupio zaključujući ugovor, a ne okvirni sporazum za nabavu goriva. Naputkom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda²⁷ definirano je kako ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji kod ugovora o javnoj nabavi određuje točnu količinu predmeta nabave, a kod okvirnog sporazuma točnu ili okvirnu količinu predmeta nabave.

PREPORUKA 4

Institut treba u situacijama kada se ne može točno i precizno definirati potrebna količina i opseg ugovora planirati zaključenje okvirnog sporazuma.

²⁶ Podaci iz dostavljenih izvješća iz Informacijskog sustava e-nabave

²⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 90/14 i 20/15

9. KOMENTARI INSTITUTA NA NACRT IZVJEŠĆA

Institut u ostavljenom roku nije dostavio komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu.

Reviziju u Institutu za 2024. godinu obavili su: Nataša Pavlović – voditelj tima i Darija Dandić – član tima.

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Nataša Pavlović, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Nermin Hamzagić, v. r.

Broj: 03-16-1-587/25

Privici

Privitak I. – Pregled prihoda i primitaka za 2024. godinu

Privitak II. – Pregled rashoda proračuna za 2024. godinu

Privitak III. – Bilanca stanja na 31.12.2024. godine

Pregled prihoda i primitaka za 2024. godinu

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Opis	Planirani iznos u proračunu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	250.000	0	250.000	138.365	55
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	250.000	0	250.000	138.365	55
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	250.000	0	250.000	138.365	55

Pregled rashoda proračuna za 2024. godinu

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1.817.000	-17.000	1.800.000	1.714.186	95
Bruto plaće i naknade	1.410.000	-16.100	1.393.900	1.365.358	98
Naknade troškova uposlenih	212.000	0	212.000	197.765	93
Putni troškovi	55.000	0	55.000	42.176	77
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	22.000	-2.500	19.500	16.828	86
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabava materijala	26.000	0	26.000	19.947	77
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	9.000	500	9.500	7.634	80
Unajmljivanje imovine i opreme	6.000	-1.400	4.600	4.020	87
Izdaci za tekuće održavanje	25.000	2.500	27.500	25.692	93
Izdaci za osiguranje	5.000	0	5.000	4.202	84
Ugovorene i druge posebne usluge	47.000	0	47.000	30.564	65
2. Kapitalni izdaci	49.000	17.000	66.000	65.946	100
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	34.000	22.000	56.000	55.946	100
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Nabava stalnih sredstava u obliku prava	15.000	-5.000	10.000	10.000	100
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.866.000	0	1.866.000	1.780.133	95
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	1.866.000	0	1.866.000	1.780.133	95

Bilanca stanja na 31.12.2024. godine

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Opis	31.12.2024.	31.12.2023.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	1.820	0
Novčana sredstva	0	0	100
Kratkoročna potraživanja	0	1.820	0
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	195.481	209.391	93
Stalna sredstva	1.116.170	1.078.720	103
Ispravka vrijednosti	920.689	869.329	106
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	195.481	209.391	93
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	195.481	211.211	93
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	216.717	185.060	117
Kratkoročne tekuće obveze	37.392	35.683	105
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	132.327	135.557	98
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	46.999	13.820	340
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	195.481	209.391	93
Izvori sredstava	195.481	209.391	93
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	412.198	394.451	104

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je kako bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.